ЕТИЧНА РАДА
01601, м. Київ, вул. Липська, 18/5,
тел.: (044) 277-76-32
e-mail: ec@court.gov.ua

ETHICS COUNCIL
01601, Kyiv, Lypska St., 18/5,
tel.: (044) 277-76-32
e-mail: ec@court.gov.ua

20 жовтня 2026 року **м. Київ**

РІШЕННЯ

№ 27

Про відмову у допуску до співбесіди кандидату на посаду члена Вищої ради правосуддя Бойку Олександру Юрійовичу

Етична рада у складі Голови Етичної ради Кишакевича Л. Ю., Заступника Голови Етичної ради Перлінг Л., членів Ради: Жілінчика П., Трясуна Ю. Р. дистанційно в режимі відеоконференції, розглянувши питання про допуск або відмову у допуску кандидата на посаду члена Вищої ради правосуддя Бойка Олександра Юрійовича до співбесіди, відповідно до Закону України «Про Вищу раду правосуддя», Регламенту Етичної ради, затвердженого рішеннями Етичної ради №1 від 01 грудня 2021 року та № 4 від 09 грудня 2021 року зі змінами (далі – Регламент), Методології оцінювання відповідності кандидата на зайняття посади члена Вищої ради правосуддя та членів Вищої ради правосуддя критерію професійної етики та доброчесності, затвердженої рішенням Етичної ради № 5 від 09 грудня 2021 року (далі – Методологія),

в с т а н о в и л а:

Відповідно до частини 14 статті 9^1 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» Етична рада проводить відбір кандидатів на посади членів Вищої ради правосуддя у два етапи:

1) проведення відбору кандидатів за результатами розгляду поданих кандидатами документів, результатів спеціальної перевірки та відповідної інформації з відкритих джерел і формування списку кандидатів, допущених до співбесіди;

2) проведення співбесіди з відібраними кандидатами та визначення списку кандидатів для рекомендації органам, що обирають (призначають) членів Вищої ради правосуддя.

До Етичної ради надійшли копії поданих Бойком Олександром Юрійовичем документів для участі в конкурсі на посаду члена Вищої ради правосуддя від з'їзду суддів України.

Рішенням №1 від 12.01.2022 Етична рада відмовила Бойку О. Ю. у допуску до співбесіди в межах іншого конкурсу на посаду члена Вищої ради правосуддя від з'їзду суддів України.

За результатами розгляду поданих кандидатом документів, результатів спеціальної перевірки і відповідної інформації з відкритих джерел, Етична рада не бачить підстав для відходу від мотивів раніше прийнятого рішення №1 від 12.01.2022 щодо відмови кандидату Бойку О. Ю. у допуску до співбесіди. Етична рада виходить з таких мотивів.

Указом Президента України № 484/2012 від 23 серпня 2012 року Бойка О.Ю. було призначено на посаду судді Орджонікідзевського районного суду м. Запоріжжя строком на п'ять років.

Закон України «Про судоустрій і статус суддів» (далі за текстом – Закон) покладає на суддю обов'язок неухильного дотримання правил суддівської етики, у тому числі виявляти та підтримувати високі стандарти поведінки у будь-якій діяльності з метою укріплення суспільної довіри до суду, забезпечення впевненості суспільства в чесності та непідкупності суддів (п. 2 ч. 7 ст. 56 Закону).

Кодексом суддівської етики, затвердженим XI черговим з'їздом суддів України 22 лютого 2013 року (далі за текстом – Кодекс), передбачено, що судді добровільно беруть на себе більш істотні обмеження, пов'язані з дотриманням етичних норм як у поведінці під час здійснення правосуддя, так і в позасудовій діяльності (абз. 2 Преамбули Кодексу). Суддя мусить бути прикладом неухильного дотримання високих стандартів поведінки з метою зміцнення довіри громадян у чесності, незалежності, неупередженості та справедливості суду (ст. 1 Кодексу). Він має докладати всіх зусиль для того, щоб на думку розсудливої, законослухняної та поінформованої людини його поведінка була бездоганною (ст. 3 Кодексу).

Консультативна рада європейських суддів у Висновку № 3 (2002) щодо принципів та правил, які регулюють професійну поведінку суддів, зокрема, питання етики, несумісної поведінки та безсторонності, вказує на те, що судді повинні не тільки професійно виконувати покладені на них обов'язки, а й гідно поводити себе у приватному житті. Саме поведінка судді є передумовою довіри до правосуддя.

Протягом періоду перебування на посаді судді стосовно Бойка О.Ю. відкривалися дисциплінарні провадження, за результатами розгляду яких були встановлені факти порушення ним вимог процесуального законодавства, внаслідок чого до нього застосовувалось дисциплінарне стягнення у виді тимчасового відсторонення від здійснення правосуддя.

21 лютого 2018 року Третя Дисциплінарна палата ВРП своїм рішенням №579/3дп/15-18 вирішила притягнути Бойка О.Ю. до дисциплінарної відповідальності через умисне та істотне порушення ним норм процесуального права, яке мало наслідком фактичне виключення можливості притягнення підозрюваних осіб до кримінальної відповідальності. У зв'язку з цим Третя Дисциплінарна палата ВРП вирішила застосувати до нього дисциплінарне стягнення у виді подання про тимчасове відсторонення від здійснення правосуддя на шість місяців з позбавленням права на отримання доплат до посадового окладу судді, направленням його до Національної школи суддів України для проходження курсу підвищення кваліфікації слідчих суддів та подальшим кваліфікаційним оцінюванням для підтвердження здатності судді здійснювати правосуддя у відповідному суді. 26 червня 2018 року Вища рада правосуддя прийняла рішення №2056/0/15-18, яким застосувала зазначене дисциплінарне стягнення щодо Бойка О.Ю.

11 вересня 2019 року Верховний Суд своїм рішенням у справі № 9901/742/18 відмовив у задоволенні позову Бойка О.Ю. про скасування рішення ВРП № 2056/0/15-18. Верховний Суд відхилив усі доводи позивача з посиланням на зміст Бангалорських принципів поведінки суддів від 19 травня 2006 року, схвалених Резолюцією Економічної та Соціальної Ради ООН від 27 липня 2006 року № 2006/23, де йдеться про обов'язок судді бути прикладом неухильного додержання вимог закону, принципу верховенства права, присяги судді, високих стандартів поведінки з метою зміцнення віри громадян у чесність, незалежність, неупередженість та справедливість суду. Рішення Верховного Суду від 11 вересня 2019 року було підтримано постановою Великої Палати Верховного Суду від 16 квітня 2020 року.

19 листопада 2018 року Друга Дисциплінарна палата ВРП розглянула ще одну дисциплінарну скаргу на дії судді Бойка О.Ю., яким протиправно було скасовано постанову прокурора про відмову в задоволенні клопотання особи, підозрюваної у вчиненні правопорушення, про закриття кримінального провадження. Незважаючи на те, що Друга Дисциплінарна палата кваліфікувала дії Бойка О.Ю. як дисциплінарний проступок, заходи дисциплінарної відповідальності не вживались, оскільки стосовно нього ще діяло дисциплінарне стягнення, попередньо накладене ВРП.

Основними принципами незалежності судових органів, схваленими Резолюціями 40/32 та 40/146 Генеральної Асамблеї ООН від 29 листопада та 13 грудня 1985 року (далі за текстом – Принципи), передбачено, що суди вирішують справи спираючись на факти та відповідно до закону, без будь-яких обмежень, неправомірного впливу, спонукань, тиску, погроз або втручання, прямого чи опосередкованого, з боку будь-кого і з будь-якої причини (п. 2 Принципів). Судді завжди мають поводитись таким чином, щоб забезпечити повагу до своєї посади, зберегти безсторонність та незалежність судової влади (п. 8 Принципів).

У своїй Рекомендації № R (94) 12 щодо незалежності, ефективності та ролі суддів Комітет Міністрів Ради Європи вказав на те, що судді наділені свободою вирішувати справи безсторонньо, покладаючись на своє внутрішнє

переконання, власне тлумачення фактів і чинне законодавство (Принцип I.2 d Рекомендації № R (94) 12).

Загальна хартія суддів, ухвалена Центральною Радою Міжнародної Асоціації Суддів у Тайпеї 17 листопада 1999 року (далі за текстом – Хартія), зобов'язує суддів, під час здійснення своїх повноважень, враховувати та підкорятись лише закону (ст. 3 Хартії).

Європейська хартія про статус суддів, прийнята представниками європейських країн та учасниками зустрічі двох міжнародних асоціацій суддів у м. Страсбурзі 8–10 липня 1998 року, підтримана на зустрічі голів Верховних Судів країн Центральної та Східної Європи у м. Києві 12–14 жовтня 1998 року, а також суддями й представниками міністерств юстиції з 25 європейських країн на засіданні у м. Лісабоні 8–10 квітня 1999 року (далі за текстом – Європейська хартія), вимагає від судді, щоб той, під час виконання своїх професійних обов'язків, виявляв повагу до особи та пильно стежив за підтриманням високого рівня компетентності, якого вимагає винесення рішень у справах, рішень, від яких залежать гарантії захисту прав людини (п. 1.5. Розділу I Європейської хартії).

Суддя повинен здійснювати судочинство в межах та порядку, визначених процесуальним законом, а також вживати заходів для поглиблення своїх знань і вдосконалення практичних навичок, що прямо випливає із положень ст. 7-8 Кодексу.

Відповідно до пункту 1.3.4.1 Методології оцінювання відповідності кандидата на зайняття посади члена Вищої ради правосуддя та членів Вищої ради правосуддя критерію професійної етики та доброчесності (далі за текстом – Методологія) кандидат не відповідає показникам незалежності, чесності, неупередженості, сумлінності, зокрема, у разі наявності обґрунтованих сумнівів, що такий кандидат, перебуваючи на теперішній або будь-якій попередній посаді діяв відповідно до вимог законодавства, правил професійної етики, інших етичних норм щодо незалежності, чесності, неупередженості, сумлінності.

Пунктом 1.3.6.1 Методології передбачено, що кандидат не відповідає показнику дотримання етичних норм, зокрема, у разі наявності обґрунтованих сумнівів, що такий кандидат, перебуваючи на теперішній або будь-якій попередній посаді, діяв відповідно до правил професійної етики та інших етичних норм.

Враховуючи вищенаведене Етична рада дійшла висновку, що, умисно приймаючи рішення всупереч вимогам процесуального законодавства, Бойко О.Ю. діяв всупереч вимог законодавства та правил професійної етики щодо сумлінності. У зв'язку з цим Етична ради вважає, що наявні обґрунтовані сумніви щодо відповідності Бойка О.Ю. таким показникам критерію професійної етики та доброчесності як сумлінність (пункт 1.3.4.1 Методології) та дотримання етичних норм (пункт 1.3.6.1 Методології).

Відповідно до відеозапису, розміщеному у вільному доступі за посиланням https://www.youtube.com/watch?v=tLfZkjpoJpU, 6 лютого 2017 року суддя Бойко О.Ю., у залі судових засідань Орджонікідзевського

районного суду міста Запоріжжя, умисно, безпідставно застосував фізичне насильство до особи, присутньої в залі судового засідання.

Хартія розглядає стриманість суддів, як важливу і неподільну умову для неупередженого судочинства. Під час здійснення своїх повноважень суддя має здійснювати свої обов'язки зі стриманістю, повагою до суду та всіх осіб, які беруть участь в процесі (ч. 2 ст. 5 Хартії).

Бангалорські принципи поведінки суддів від 19 травня 2006 року, схвалені Резолюцією Економічної та Соціальної Ради ООН від 27 липня 2006 року № 2006/23, зобов'язують суддю дотримуватись етичних норм, бути вільним від будь-яких схильностей, упередженості чи забобонів, не допускати проявів некоректної поведінки під час здійснення діяльності, пов'язаної з його посадою. Як у судовому процесі, так і за межами установи суду вчинки та рішення судді повинні підтримувати існуючий рівень і сприяти зростанню довіри суспільства, представників юридичної професії та учасників справи до його об'єктивності. Важливо, щоб кожен представник суддівського корпусу повсякчас обмежував себе у здійсненні дій, котрі можуть стати приводом для позбавлення його права брати участь в судовому засіданні та виносити рішення у справі, зокрема словами чи поведінкою демонструвати прихильність або упередженість у ставленні до будь-якої особи чи групи осіб, керуючись причинами, що не стосуються справи. Під час судових слухань суддя має підтримувати порядок та дотримуватись етикету, поводити себе терпляче, гідно і ввічливо стосовно учасників справи, присяжних, свідків, адвокатів та інших осіб, з якими він спілкується в своїй офіційній якості.

Кодексом передбачений обов'язок судді здійснювати судочинство в межах і порядку, визначених процесуальним законом, виявляти при цьому тактовність, ввічливість, витримку й повагу до учасників судового процесу та інших осіб, докладати всіх зусиль для того, щоб на думку розсудливої, законослухняної та поінформованої людини його поведінка була бездоганною (ст. 3, 8 Кодексу).

Пунктом 1.3.6.1 Методології передбачено, що кандидат не відповідає показнику дотримання етичних норм, зокрема, у разі наявності обґрунтованих сумнівів, що такий кандидат, перебуваючи на теперішній або будь-якій попередній посаді, діяв відповідно до правил професійної етики та інших етичних норм.

Згідно з пунктом 1.3.6.2 Методології кандидат не відповідає показнику дотримання бездоганної поведінки в професійній діяльності та особистому житті, якщо він вчиняв будь-якій дії або веде спосіб життя, що робить його недостойним займати посаду члена Вищої ради правосуддя, завдає шкоди авторитету судової влади або викликає обґрунтовані сумніви щодо того, чи відповідатиме такий кандидат етичним стандартам, включаючи утримання від будь-яких проявів дискримінації.

Враховуючи вищенаведене Етична рада дійшла висновку, що, застосовуючи умисно, безпідставно фізичне насильство до особи, присутньої в залі судового засідання, Бойко О.Ю. діяв всупереч вимог правил професійної етики та вчинив дії, що завдають шкоди авторитету судової влади. У зв'язку з

цим Етична рада вважає, що наявні обґрунтовані сумніви щодо відповідності Бойка О.Ю. таким показникам критерію професійної етики та доброчесності як дотримання етичних норм (пункт 1.3.6.1 Методології) та дотримання бездоганної поведінки в професійній діяльності та особистому житті (пункт 1.3.6.2 Методології).

Як було встановлено рішенням Етичної ради №1 від 12.01.2022, 25 листопада 2021 року Бойком О.Ю., на його особистій сторінці у соціальній мережі Facebook, було опубліковано пост з використанням непристойних та образливих висловлювань.

Бангалорськими принципами поведінки суддів від 19 травня 2006 року, схваленими Резолюцією Економічної та Соціальної Ради ООН від 27 липня 2006 року № 2006/23, судді, як і будь-якому громадянину, гарантується право вільного вираження думок, однак у процесі реалізації цього права він завжди повинен пам'ятати про необхідність підтримання високого статусу посади судді.

Основні принципи незалежності судових органів, схвалені Резолюціями 40/32 та 40/146 Генеральної Асамблеї ООН від 29 листопада та 13 грудня 1985 року, вимагають від суддів реалізовувати право на свободу слова у такий спосіб, щоб забезпечити повагу до своєї посади (п. 8 Принципів).

Обов'язок судді утримуватись від будь-якої поведінки, дій або висловлювань, спроможних істотно вплинути на віру громадськості у його неупередженість та незалежність прямо випливає з положень п. 4.3 Європейської хартії про статус суддів.

Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод (далі за текстом – ЄКПЛ) кожного наділяє правом на свободу вираження поглядів, що включає свободу дотримуватися своїх поглядів, одержувати і передавати інформацію та ідеї без втручання органів державної влади і незалежно від кордонів. Здійснення цих свобод може підлягати таким формальностям, умовам, обмеженням або санкціям, що встановлені законом і є необхідними у демократичному суспільстві, зокрема для захисту репутації чи прав інших осіб, для підтримання авторитету і безсторонності суду (ст. 10 ЄКПЛ). Суддя зобов'язаний демонструвати стриманість під час реалізації ним свободи вираження думки там, де авторитет і неупередженість правосуддя можуть бути піддані сумніву (рішення ЄСПЛ у справі: «Wille v. Liechtenstein», № 28396/95, § 64, 28 October 1999). Він мусить бути лояльним, стриманим та обачним (рішення ЄСПЛ у справі: «Kudeshkina v. Russian Federation», № 29492/05, §§ 8586, 26 February 2009).

Кодексом встановлено, що участь судді у соціальних мережах, Інтернетфорумах та застосування ним інших форм спілкування в мережі Інтернет є допустимими, однак він може розміщувати, коментувати лише ту інформацію, використання якої не завдає шкоди авторитету судді та судової влади (ст. 20 Кодексу).

Пунктом 1.3.6.1 Методології передбачено, що кандидат не відповідає показнику дотримання етичних норм, зокрема, у разі наявності обґрунтованих сумнівів, що такий кандидат, перебуваючи на теперішній або будь-якій

попередній посаді, діяв відповідно до правил професійної етики та інших етичних норм.

Згідно з пунктом 1.3.6.2 Методології кандидат не відповідає показнику дотримання бездоганної поведінки в професійній діяльності та особистому житті, якщо він вчиняв будь-які дії або веде спосіб життя, що робить його недостойним займати посаду члена Вищої ради правосуддя, завдає шкоди авторитету судової влади або викликає обґрунтовані сумніви щодо того, чи відповідатиме такий кандидат етичним стандартам, включаючи утримання від будь-яких проявів дискримінації.

Враховуючи вищенаведене Етична рада дійшла висновку, що, публічно використовуючи непристойні та образливі висловлювання, Бойко О.Ю. діяв всупереч правилам професійної етики та вчинив дії, що завдають шкоди авторитету судової влади. У зв'язку з цим Етична рада вважає, що наявні обґрунтовані сумніви щодо відповідності Бойка О.Ю. таким показникам критерію професійної етики та доброчесності як дотримання етичних норм (пункт 1.3.6.1 Методології) та дотримання бездоганної поведінки в професійній діяльності та особистому житті (пункт 1.3.6.2 Методології).

Регламентом Етичної ради передбачено, що кандидат на посаду члена ВРП не відповідає критерію професійної етики та доброчесності у разі доведення невідповідності або наявності обґрунтованих сумнівів у відповідності (п. 3.3. Регламенту Етичної ради). За результатами аналізу матеріалів передбачених пунктом 1 частини чотирнадцятої статті 91 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» Етична рада дійшла висновку, що такі дії Бойка О.Ю. викликають обґрунтовані сумніви у його відповідності показникам сумлінності, дотримання професійної етики та дотримання бездоганної поведінки у професійному житті. У зв'язку з чим, кандидат на посаду члена ВРП Бойко О.Ю. не відповідає критерію професійної етики та доброчесності, а тому не може бути допущений до співбесіди.

Таким чином, керуючись пунктами 3.7.1, 3.7.2 Регламенту Етичної ради, Методологією оцінювання відповідності кандидата на зайняття посади члена Вищої ради правосуддя та членів Вищої ради правосуддя критерію професійної етики та доброчесності, пунктом 2 частини п'ятнадцятої статті 9, пунктом 1 частини чотирнадцятої статті 91 Закону України «Про Вищу раду правосуддя», Етична рада

у х в а л и л а:

відмовити у допуску до співбесіди на посаду члена Вищої ради правосуддя від з'їзду суддів України кандидату Бойку Олександру Юрійовичу.

Голова Етичної ради *(підпис)* **Л. Ю. Кишакевич**